Gemeente Rotterdam

Bezoekadres: Stadhuis Coolsingel 40
3011 AD Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Portefeuillehouder: wethouder FODG
Cluster: Cluster BCO
Ons kenmerk: M2209-7668 - 22bo6829
Uw kenmerk:19bb20509

Datum: B&W 29 november 2022

Betreft: lobbyregister

Aan de Gemeenteraad

Onderwerp:
Lobbyregister

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?
Op 12 september 2019 is door raadslid R.T.J. van der Velden (Partij voor de Dieren) bij uw raad een initiatiefvoorstel ingediend over 'Lobbyen in Rotterdam inzichtelijk' (19bb20509).

In het initiatiefvoorstel wordt uw raad voorgesteld het volgende te besluiten.
Besluit het college op te dragen:

1. Een openbaar register in te voeren waarin vermeld komt te staan welke personen en organisaties toenadering hebben gezocht tot de leden van de gemeenteraad en het college en daarmee middels een zogenoemde lobbypas recht hebben zich te begeven in de semiopenbare ruimten van het stadhuis.
2. Een openbaar register in te voeren waarin vermeld komt te staan welke personen of organisaties op welk moment ambtenaren van de gemeente Rotterdam tijdens dienst hebben benaderd met als doel het dienen van een kennelijk particulier belang. Het register neemt de vorm aan van een rapportageplicht.
3. In publicaties van de gemeente Rotterdam waarin uitgangspunten voor beleid zijn vervat standaard in een paragraaf de namen van personen en organisaties te vermelden die in navolging van raadpleging door de auteurs advies hebben uitgebracht, teneinde te laten zien welke belangen zijn gewogen.

In de voorliggende brief reageren wij conform de voorgeschreven procedure in het reglement van orde op dit voorstel.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/begroting/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

Beantwoording schriftelijke vragen 18bb476 over Lobbyparagraaf en lobbyistenregister.

Met onze advisering over dit initiatiefvoorstel van een lid van uw raad beschouwen wij ook toezegging 19bb20697 als afgedaan.

Toelichting:
Eerder hebben wij schriftelijke vragen beantwoord van uw raadslid J.D. van der Lee (Partij voor de Dieren) over 'Lobbyparagraaf en lobbyistenregister voor college en gemeenteraad' (17bb10212). Deze vragen hadden dezelfde strekking als dit initiatiefvoorstel.

Ad 1. De gemeente Rotterdam kent geen 'lobbypas' waarmee lobbyisten (meer dan anderen) toegang hebben tot de gemeentelijke gebouwen. Wij ontvangen, wanneer gewenst, alle Rotterdammers, ondernemers en relaties op dezelfde manier. Een voorkeursbehandeling voor een specifieke groep past hier niet in.
De gemeente Rotterdam heeft geen semi-openbare ruimtes. In het Stadhuis is een aantal gedeeltes, zoals de hal en de gangen op de begane grond, openbaar toegankelijk. Daarnaast zijn er afgesloten gedeeltes en is een deel streng beveiligd. Deze indeling is functioneel en blijft wat het college betreft ongewijzigd. Een openbaar register waarin vermeld staat wie er een lobbypas heeft, is dus niet aan de orde.

Ad 2. Een openbaar register waarin staat welke personen of organisaties met een kennelijk particulier belang ambtenaren hebben benaderd, draagt naar onze mening niet extra bij aan de transparantie in de totstandkoming van publiek beleid. Alle belangen worden door ons zorgvuldig gewogen zoals gebruikelijk bij het nemen van een besluit.
Daarnaast is niet goed te bepalen wie aangemerkt wordt als een lobbyist met een bepaald specifiek belang enerzijds en een bewoner of ondernemer of een vertegenwoordiger hiervan die een brede zorg of aandachtspunt aan de gemeente mee wil geven anderzijds. Veel bewoners of hun vertegenwoordigers hebben contact met de gemeente, waarbij zij opkomen voor hun belangen. De vraag is waar de grens bij de definitie lobbyist getrokken moet worden.
Aangezien in het register persoonsgegevens worden verwerkt, is de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) van toepassing. Het beschermen van deze persoonsgegevens vraagt om technische en organisatorische maatregelen waarbij rekening moet worden gehouden met de AVG-beginselen zoals rechtmatigheid, doelbinding, dataminimalisatie, juistheid, opslagbeperking, integriteit en vertrouwelijkheid. Dit kan tegenstrijdigheden opleveren met de aard van de openbaarheid van het register.

Ad. 3 Beïnvloeding van beleid geschiedt, net als beïnvloeding in de politiek, langs vele lijnen. Dat gebeurt deels via (formeel) georganiseerde belangenbehartiging. Voor het college kan invloed van bijvoorbeeld inwoners, georganiseerd of ongeorganiseerd, bij beleid zeker een zo belangrijke rol spelen als invloed vanuit professionele lobby.

Van onze ambtenaren verwachten wij dat zij in de fase van beleidsvorming breed in gesprek gaan met alle groepen en belanghebbenden in de gemeente en deze overwegingen en afwegingen helder weergeven in voorstellen die zij voor ons college en uw raad voorbereiden. Voor ons is niet aangetoond dat deze brede consultatie nu onvoldoende plaatsvindt en in de vorm van verplicht opnemen in voorstellen of registers daarbij van toegevoegde waarde is. Waar nodig bieden onze gedragscodes voldoende armslag voor integer handelen in het proces van belangenafweging.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:
Geen voor zover dit advies gevolgd wordt. Mocht uw raad besluiten om ons college op te dragen een openbaar register in te voeren, dan zal dit consequenties hebben. Hierbij gaat het om ambtelijke capaciteit voor het aanpassen van regelingen zoals de gedragscodes, voor een te ontwikkelen werkbaar registratiesysteem, voor het inrichten van een dergelijk register, het trainen van al onze medewerkers in de bewustwording en registratie van hun contacten, en het monitoren en registeren van inbreng van personen en organisaties in beleidsvoorstellen. Indicatief worden deze kosten geschat op €200.000,- voor de duur van twee jaar. Hiervoor is nog geen dekking opgenomen in de begroting.

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb

Bijlage(n):
geen